

گزارش جلسه فوق العاده شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی

شماره نشست : ۶۷	تاریخ جلسه : ۹۹/۱۰/۲۵	ساعت شروع : ۱۱	ساعت خاتمه : ۱۲:۳۰	محل نشست: اتاق بازرگانی
-----------------	-----------------------	----------------	--------------------	-------------------------

عناوین دستورجلسات

عنوان پیش از دستور:

عنوان دستور جلسه:

بررسی ظرفیت ها و چالش های مناطق مرزی آذربایجان شرقی و ارائه راهکار جهت توسعه روابط تجاری استان با کشورهای هم
مرز (جمهوری ارمنستان)

عنوان خارج از دستور:

الف - دولت

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	محمدرضا پورمحمدی	استاندار (رئیس شورای استانی)	حاضر	
۲	داود بهبودی	رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	حاضر	
۳	علی اصغر عباس زاده	رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان	حاضر	
۴	حبیب امین زاده	رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان	نماینده	آقای راستی
۵	حسین فتحی	مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان	نماینده	آقای عبدحافظ
۶	اکبر فتحی	مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان	نماینده	آقای نقیلی
۷	عادل غلامی	دبیر کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان	حاضر	

ب - مجلس شورای اسلامی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	حسین حاتمی	نماینده مجلس	غایب	
۲	علی علیزاده	نماینده مجلس	غایب	

ج - قوه قضائیه

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	موسی خلیل الهی	رئیس کل دادگستری استان (با معاون)	نماینده	آقای امن الهی
۲	بابک محبوب علیلو	دادستان مرکز استان	غایب	

د - شهرداری و شوراها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	ایرج شهین باهر	شهردار مرکز استان	نماینده	آقای جمالی
۲	غلامحسین مسعودی ریحان	رئیس شورای اسلامی استان	غایب	

هـ- تعاونی و خصوصی

(رؤسای اتاق ها)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	یونس ژائله	رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مرکز استان (دبیر و سخنگوی شورای استان)	حاضر	
۲	میرحیدر سیدیعقوبی	رئیس اتاق تعاون مرکز استان	غایب	
۳	میرحبیب هاشمی	رئیس اتاق اصناف مرکز استان	نماینده	آقای صدیقی

(مدیران عامل یا رؤسای هیأت مدیره شرکت های برتر خصوصی و تعاونی یا رؤسای تشکل های اقتصادی بخش خصوصی و تعاونی)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر / غایب / نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	سید حسن پروینی	رئیس انجمن تخصصی نساجی	حاضر	
۲	رضا جعفری	مدیرعامل پارس آیلین مهر	حاضر	
۳	سیدباقر شریف زاده	رئیس انجمن مدیران صنایع استان	حاضر	
۴	میر ابوالفضل حسینی	مدیرعامل شرکت فرآورده های نسوز آذربایجان	حاضر	
۵	بشیر جعفری	مدیرعامل شرکت صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی	حاضر	
۶	علی رحیمی	مدیرعامل اتحادیه مصرف کارکنان دولت استان	غایب	
۷	سیروس محمد زاده	مدیرعامل اتحادیه شرکت های تعاونی مسکن کارکنان دولت استان	غایب	
۸	عباسعلی قربانعلی زاده	رئیس اتحادیه صنفی خواربار و لبنیات و صنوف مربوطه	حاضر	

توضیح: در جداول فوق (ردیف های الف تا هـ)، در صورت حضور نماینده به جای عضو اصلی شورا، موضوع تبصره ۱ ماده ۵ دستورالعمل "تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراها" استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی"، در ستون "وضعیت حضور"، کلمه "نماینده" درج شده و در ستون بعدی، "نام و نام خانوادگی نماینده" معین گردد.

و- اسامی مدعوین و سایر مراجع و دستگاهها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	قدرت دیالمه	مدیرکل اداره اطلاعات استان
۲	علی جهانگیری	معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار
۳	آقای هاشم زاده	مدیر حوزه ریاست استاندار
۴	ابوالفتح ابراهیمی	نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز
۵	عباس کمالی	نایب رئیس اتاق بازرگانی تبریز
۶	رضا کامی	دبیر هیات رئیسه اتاق بازرگانی تبریز
۷	سونیا اندیش	رئیس کمیسیون کارآفرینی و ...
۸	محسن نریمان	مدیرعامل منطقه آزاد ارس
۹	آقای ظهوری	سفیر ایران در ارمنستان
۱۰	آقای عیسی زاده	رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه - تبریز
۱۱	سرهنک حسن پور	مرزبانی استان
۱۲	تقی برادری	مدیرکل گمرک نوردوز
۱۳	آقای بایوردی	مدیر پایانه مرزی نوردوز
۱۴	آقای کهندل	مدیرکل نوردوز
۱۵	آقای عظیمی	مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری منطقه آزاد ارس
۱۶	آقای نقی زاده	مدیرکل راه آهن
۱۷	طاہر روحی	مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری
۱۸	آقای یوسف زاده	معاون فرهنگی منطقه آزاد ارس
۱۹	آقای محمدزاده	روابط عمومی منطقه آزاد ارس
۲۰	آقای حسن نژاد	مدیر امور قفقاز منطقه آزاد ارس
۲۱	حسین صبوری	امور بین الملل استانداری
۲۲	حسن اسکندری	منطقه آزاد ارس
۲۳	آقای کریمی	مدیرعامل توسعه منطقه آزاد ارس

۲۴	محمدحسین باقری	رئیس خانه صنعت و معدن استان
۲۵	مهدی قهرمانی	دبیرکل اتاق تبریز
۲۶	محمد خلیلی	مدیرکل گمرک جلفا
۲۷	مصطفی بهنیا	مشاور دبیرخانه شورا

مشروح مذاکرات

جلسه فوق العاده شورای گفتگوی استان با حضور آقای ظهوری سفیر محترم ایران در ارمنستان:

آقای ژائله رئیس اتاق بازرگانی تبریز ضمن خوش آمدگویی به آقای ظهوری سفیر جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان و جناب آقای نریمانی مدیرعامل منطقه آزاد ارس، از فرصت ایجاد شده برای بررسی ظرفیت های استان و توسعه روابط با ارمنستان تشکر و قدردانی کرد و بیان نمود: اخیرا در فاصله ۲۰۰ کیلومتری تبریز شاهد جنگ قره باغ بودیم که ۴۴ روز طول کشید و نتیجه آن بازگشت زمین های جمهوری آذربایجان بود که قدم بسیار خوبی برای بازگشت صلح و آرامش و امنیت منطقه بود. امیدواریم این دو کشور همواره در صلح و دوستی باشند تا کشور ما با هر دو کشور روابط تجاری خوبی را برقرار کند.

با عنایت به اینکه ارمنستان دروازه زمینی ورود به اوراسیا از استان آذربایجان شرقی است، لذا بایستی از این ظرفیت ها استفاده کرد و به این منظور بایستی راهکارهای لازم جهت افزایش روابط اقتصادی را احصاء کرد. در بررسی های انجام شده مشاهده می گردد، نقاط قوت و ضعفی در ارتباط با کشور ارمنستان و حتی آذربایجان وجود دارد. یکی از مشکلات عدم همکاری بانک های ایرانی می باشد. با توجه به اینکه اولین قدم برای حضور تجار ایرانی در منطقه، وجود یک کانال امن برای انتقال وجه در چارچوب قوانین بین المللی می باشد، لذا این ضعف باعث عدم حضور شرکت های بزرگ ایرانی در ارمنستان شده است و شرکت های کوچکی که در این بازار فعالیت می کنند، با ظرفیت کم و با اعداد و ارقام کوچک ایران را در این کشور پرزنت می کنند. عدم تطابق قوانین و عدم آشنایی با قوانین و مقررات کشور ارمنستان یکی دیگر از مواردی است که باعث از دست دادن سرمایه تجار ایرانی در ارمنستان شده است. با عنایت به اینکه ساختار بیزینسی کشور ارمنستان بطور خاصی در دست گروه های خاصی است و ارتباط با آنها نیز برای همه میسر نمی باشد لذا بنظر می آید، بایستی راهکارهایی برای استفاده از این ظرفیت ها در چارچوب قوانین داخلی خود ارمنستان پیدا کرد.

به عنوان مثال همانطور که کشور ایران برنامه ریزی هایی در راستای جذب سرمایه گذار خارجی تدوین کرده است دولت ارمنستان نیز بایستی در خصوص ضمانتنامه سرمایه گذاری در ارمنستان را در اختیار سرمایه گذاران قرار دهد. این ضمانتنامه می تواند در قالب دستورالعمل های بین دو کشور صورت گیرد که نیازمند حمایت های هر دو کشور می باشد.

در بررسی های انجام شده مشاهده می گردد علیرغم اینکه ارمنستان کشور بن بست است و تنها راه ورودش از ایران است، لذا تجارت ۳۶۹ میلیون دلاری تجارت بسیار ناچیزی بین دو کشور می باشد. برای ایران نیز با توجه به اینکه ارمنستان راه ورود به اتحادیه اوراسیا است، این رقم بسیار ناچیز است. یکی از مسائلی که در این خصوص وجود دارد، مشکلات حمل و نقل و لجستیک کشورمان است. متأسفانه ناوگان حمل و نقل ما به دلیل فرسودگی و عدم تجهیز آمادگی لازم جهت حمل تمامی کالاها را ندارد.

آقای نظیف، دبیر میز ارمنستان بیان نمود: ظرفیت های استان آذربایجان شرقی و همسایگی آن با کشورهای آذربایجان، ارمنستان و نخجوان برای هیچ کس پوشیده نیست. همانگونه که استحضار دارید تنها دروازه ورود زمینی ایران به اوراسیا از طریق مرز چهل و چند کیلومتری استان آذربایجان شرقی است. این مسیر علاوه بر ارتباط با اتحادیه اوراسیا، مسیر ترانزیت کریدور خلیج فارس به دریای سیاه و روسیه نیز هم می تواند باشد. این کشور به ظاهر کوچک در چهارراه محور شمال جنوب و شرق و غرب قرار گرفته و ویژگی های خاصی دارد. این کشور که عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا می باشد، در پذیرش ایران در این اتحادیه سهم بسزائی داشته است.

طبق گزارشات موجود، صادرات به ارمنستان علیرغم مساله جنگ دو ماه و مساله کرونا، ثابت مانده و در حال افزایش نیز می باشد. ایران با ارمنستان توافقاتی در مورد خط لوله گاز و برق و فیبر نوری و فعالیت های بانکی و مسائل دیگر داشته است.

متأسفانه علیرغم عدم ارتباطات مناسب بین ارمنستان و ترکیه، مشاهده می گردد، در سال های اخیر ایران و ترکیه در تجارت با ارمنستان بین رتبه سوم و چهارم رقابت کرده است که این نشان دهنده عدم حضور مناسب ایران در این بازار می باشد.

طبق پیش بینی های سازمان توسعه تجارت، تجارت ایران و ارمنستان می تواند به یک میلیارد هفتصد میلیون دلار هم برسد. یکی از فرصت هایی که توسط ارمنستان برای ایران وجود دارد، فرصت دروازه اتحادیه اقتصادی اوراسیا می باشد.

اوراسیا رتبه اول استخراج نفت، رتبه اول تولید گاز، رتبه چهارم تولید انرژی برق و رتبه سوم خط آهن را دارد. به همین خاطر روابط ما با اوراسیا اهمیت ویژه ای دارد، لیکن فقط ۳ درصد از کل ۸۶۶ میلیارد حجم تجارت اقتصادی اوراسیا با جهان متعلق به ایران است. توافق موقت ایران با اتحادیه در آبان ماه سال ۱۳۹۸ باعث پیشرفت تجارت شده بود که پدیده کرونا مزید بر علت شده و به این تجارت لطمه وارد کرد.

مورد دیگر منطقه آزاد مغری در جنوب ارمنستان است که به دلیل تحولات داخلی ارمنستان دو سه سالی توقف داشته و در حال حاضر توسط ارمنستان در حال پیگیری است که نیازمند تعاملاتی با منطقه آزاد است. البته توافقاتی در این خصوص امضا شده و تبادل هیات هایی صورت گرفته است. با توجه به اینکه منطقه آزاد مغری برای ایران هم فرصت و هم تهدید محسوب می گردد، لذا بایستی برنامه ریزی صحیحی در این خصوص صورت گیرد تا از فرصت ها به نحو احسن استفاده گردد.

یکی دیگر از مزیت های هم مرز بودن با ارمنستان، استفاده از مسیر محور جنوب به شمال "کریدور خلیج فارس به دریای سیاه" است می تواند علاوه بر مسیرهای دیگر، مورد توجه ویژه قرار بگیرد.

تحولات اخیر صورت گرفته و توفقات کشورهای منطقه جمهوری آذربایجان و ارمنستان اهمیت مسیر جلفا، مغری، نوردوز نشان بیشتر کرده است.

بر اساس آخرین نشست که روسای جمهور ارمنستان و آذربایجان با روسیه داشتند ۴ بند از توافق به عمل آمده که در خصوص تحولات اقتصادی می باشد مربوط به ایران می باشد. یکی از موضوعات، گشودن مسیر راه آهن شمال جنوب، مسیری که استان آذربایجان شرقی "جلفا" را از مسیر نخجوان به ارمنستان وصل می کند. در این خصوص توافقات ابتدایی صورت گرفته و بنا به برنامه ریزی های صورت گرفته این پروژه ۱۱ اسفند عملیاتی خواهد شد. ایران بایستی آمادگی لازم جهت استفاده بهینه از این پروژه را داشته باشد.

موضوع دومی که چند ماهیست صحبت می شود، تحریم کالاهای ترکی توسط ارمنستان است که بایستی ایران برنامه ریزی دقیق جهت استفاده از این موقعیت را داشته باشد.

در تاریخ ۴ الی ۶ بهمن وزیر اقتصاد ارمنستان جناب آقای کروبیان همراه هیاتی در ایران حضور خواهند داشت. در این هیات رئیس اتحادیه کارفرمایان ارمنستان حضور خواهند داشت که شخص بانفوذی در ارمنستان می باشند. در صورت دعوت از ایشان به استان امکان اتخاذ تصمیمات بسیار خوبی میسر خواهد شد.

رئیس اتاق بیان نمود: همانطور که دوستان فرمودند یکی از نکات بسیار مهم برای استان رفع مسائل حمل و نقل ریلی است. همچنین بحث بندر خشک جلفا که قبل از انقلاب تا سال ۱۳۶۷ فعالیت داشت و پس از جنگ قره باغ متوقف شد. امیدواریم در اولین فرصت به بهترین شرایط فعالیت تجاری برسد. این مسیر در صورت فعالیت باعث کاهش هزینه های بالای حمل کالا از طریق بنادر جنوب خواهد شد. همچنین در خصوص واردات غلات که یکی از محصولات اساسی کشور می باشد که سالانه ۱۴/۵ میلیارد دلار از کشورهای اکراین و روسیه وارد می گردد. در صورت هدایت واردات ۲۵ درصد این محصول از این مسیر، استان آذربایجان شرقی توسعه خواهد یافت که این موضوع نیازمند بسترسازی و بازسازی ناوگان ریلی می باشد.

آقای محمدرضا پورمحمدی استاندار استان بیان نمود: همانگونه که استحضار دارید در جریان مناقشه جمهوری آذربایجان و ارمنستان، ایران با حفظ بی طرفی و پروتکل های اتخاذی که در راستای فرمایشات رهبری انجام داد، بهترین سیاست ممکن در شرایط موجود بود و اکنون ما خوشحال هستیم که بین این دو کشور همسایه روابط دوستانه و مودت آمیز و صلح و آشتی برقرار هست.

گسترش همکاری های بین المللی با کشورهای همسایه که به واسطه شرایط منطقه ای و جغرافیایی استان آذربایجان شرقی ایجاد شده است یکی از اولویت های توسعه استان می باشد که خوشبختانه این مسئولیت از طرف وزارت صمت و معاون اول رئیس جمهور محترم به استان آذربایجان شرقی محول شده است که با همکاری استان های همجوار در بازسازی و توسعه روابط مخصوصا با کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان پیش گام خواهیم شد. در این راستا مذاکراتی بصورت ویدئو کنفرانس با دست اندرکاران و فعالین اقتصادی آذربایجان و استان در هفته های گذشته برگزار شد.

باعنایت به اینکه استان آذربایجان شرقی تنها دریچه زمینی ارتباط ایران به اوراسیا است، لذا منطقیست، دفتر اوراسیا در استان آذربایجان شرقی ایجاد گردد. با توجه به حضور منطقه آزاد ارس در استان و اعلام آمادگی مدیرعامل محترم این مجموعه، خواهشمند است پیگیری های لازم از سوی سفیر محترم انجام گیرد. بر اساس تفاهم نامه ای ایران و ارمنستان که در سال ۹۵ منعقد شد، لزوم پیگیری روابط تجاری بین منطقه آزاد ارس و منطقه آزاد مغری و استانهای همجوار وجود دارد که درخواست پیگیری سفیر محترم را داریم.

اولین بحث استفاده از موقعیت ترانزیتی ویژه استان آذربایجان شرقی است که می توان با ایجاد یک بازارچه مرزی مشترک و منطقه صنعتی مشترک اقدام کرد که استان ما آمادگی لازم را جهت انجام این پروژه دارد.

در خصوص توسعه تجارت، ما نباید به بازار ۲ یا ۳ میلیون ی ارمنستان تمرکز کنیم. آسیای مرکزی و اوراسیا بایستی بازار هدف ما باشد. در هر صورت استان آذربایجان شرقی علاقمند به حضور فعال نه تنها در حوزه تجارت بلکه تعاملات فرهنگی و دانشگاهی با ارمنستان است. استان ما در خصوص صدور خدمات فنی و مهندسی، خصوصا عمران و بازسازی از قابلیت بسیار خوبی برخوردار است. همچنین در خصوص صادرات مصالح ساختمانی نیز، استان آذربایجان شرقی حرفی برای گفتن دارد. ما امیدواریم یک اقدامی هر چند کوچک ولی عملیاتی، نظیر برگزاری یک نمایشگاه از توانمندی های هر دو کشور و تبادل هیات تجاری در نزدیکترین زمان اقدام موثری در توسعه روابط بین دو کشور صورت پذیرد.

آقای نریمان مدیرعامل منطقه آزاد ارس بیان نمود: منطقه آزاد ارس به علت وضعیت خاصی که در منطقه دارد، با سفیران ایران در آذربایجان و ارمنستان ارتباط منسجمی دارد.

مرز ۴۰ کیلومتری ایران و ارمنستان که مرزی آرام و بدون مناقشه در منطقه می باشد و تمامی همسایگان در این خصوص با ما هم نظر هستند. سبکه فرهنگی که از گذشته بین ما و ارمنی ها وجود دارد، نظیر کلیساهای سنت استپانوس، ننه مریم، چوپان و قره کلیسا که در ایران واقع است موید این موضوع است، این ارتباط فرهنگی نیز در روابط تجاری بین دو کشور تاثیرگذار می باشد. در این راستا منطقه آزاد نوردوز از تمامی پارامترهای موجود اقتصادی برخوردار می باشد که با حمایت های لازم می تواند به یک منطقه فعال تجاری تبدیل گردد.

بر اساس مصوبه مجلس در خصوص حضور ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا، ایران را جز گروهی قرار داد تا با اتحادیه اوراسیا ارتباط برقرار بکند. تعامل وزارت اقتصاد و دارائی در خصوص تعرفه های ترجیحی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا نیز بهترین اقدام در راستای رفع سریع مشکلات تجاری با اعضای این اتحادیه بود.

در خصوص تحریم کالای ترکیه توسط ارمنستان که بازار تازه ای برای ایران محسوب می گردد، طی بررسی های انجام شده، ایران می تواند بسیاری از این کالاها را تامین نماید و تعامل خوبی با ارمنستان داشته باشد. این تعامل به نفع ارمنستان نیز می باشد.

در گذشته ما برای تعامل با ارمنستان، بایستی یکسری پارامترها نظیر هماهنگی با استاندار، وزارت خارجه و با سیاست های شورای امنیت ملی رعایت می کردیم تا تضادی در اقدامات نباشد. از این رو برای هر اقدامی بایستی نظر این نهادها را دریافت می کردیم لیکن حضور آقای ظهوری در این سفارت باعث افزایش و سریعتر شدن ارتباطات موثر در این حوزه شده است.

ما به عنوان منطقه آزاد ارس آمادگی لازم را جهت توسعه ارتباط تجاری با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا داریم. لیکن در این مسیر همکاری مقامات سازمان های امنیتی کشور مورد نیاز است. ما می توانیم از فرصت ایجاد شده به واسطه سفر وزیر اقتصاد ارمنستان به ایران مغتنم شمرده و برنامه هایی را در راستای معرفی پتانسیل و توسعه منطقه آماده و با ایجاد بستر مناسب که مقامات استانی نیز در این خصوص همراهی کامل دارند در خصوص معرفی استان اقدام نماییم.

آقای ظهوری سفیر ایران در ارمنستان بیان نمود: تعامل و صمیمیت تمامی بخش های دولتی و خصوصی در استان آذربایجان شرقی باعث افتخار و مباهات است که این تعامل با مدیریت ارزشمند استاندار استان ایجاد شده است. همانگونه که استحضار دارید ارمنستان یک کشور شناخته شده ای است که با ایران سابقه تاریخی مشترک ۳۰۰۰ ساله عمیق تاریخی و فرهنگی دارد. آرامنه ایرانی حدود ۴۵۰ سال است که هموطنان ما هستند و در بسیاری از شهرهای کشور زندگی می کنند که این عقبه تاریخی فرهنگی و و گفتگویی که بین ما و ارمنه وجود دارد زمینه بسیاری از فعالیت ها را فراهم می کند. افتخار جمهوری اسلامی ایران این هست که با وجود تنوع اقلیت ها و قومیت ها که در محیط پیرامونی کشور وجود دارد یک تعامل بسیار خوب و ارزشمند و یکنواخت و هدفمندی را دنبال می کند.

اصولی ترین سیاست جمهوری اسلامی ایران پس از انقلاب برقراری ارتباط سازنده با تمام همسایگان بود. خصوصاً همسایگانی که نجیب و همراه ما هستند و هیچ مشکلی در هیچ جایی با ما ندارند و ارمنستان یکی از این کشورهاست که در عرصه های بین المللی همیشه طرفدار جمهوری اسلامی ایران بوده است. از ابتدای استقلال تا به امروز ارمنستان همواره رای مثبتش را در همه مجامع بین المللی به طرفداری از جمهوری اسلامی ارائه داده است. ما در مورد کشوری صحبت می کنیم که در بین کل صد و سی و خورده ای کشور، جز ۵ یا ۶ کشور هست که همواره از حقوق ایران دفاع کرده است که بایستی به عنوان یک ظرفیت شناخته شود. ما بایستی از ظرفیت و دیپلماسی کشورها به نحو احسن دفاع نماییم که ارمنستان در این موضوعات قابل اتکاست و ما بایستی برای کشوری که همیشه همراهی کرده، یک حساب ویژه باز کنیم. می توانیم حداقل بخشی از تخم مرغ هایمان را در سبد کشوری قرار دهیم که در ۳۰ سال گذشته همیشه با ما همراهی داشته است.

طی صحبتی که با یکی از مقامات ارمنستان داشتیم بیان نمودند، شما یک تعبیر به عنوان آتش به اختیار در داخل کشور دارید. دیپلمات های ارمنی و سفرای ارمنی در خارج از ارمنستان در هر نقطه ای که هستند منتظر نمی مانند تا ما به آنها بگوییم چه رایی در خصوص ایران بدهند. خودشان آتش به اختیار هستند و رای مثبت را در مورد ایران می دهند.

قویترین لابی بعد از صیهونیست ها، لابی آرامنه می باشد بر خلاف آنها که هر جایی از ایران صحبتی باشد شیطنت می کنند آرامنه اگر گوشه و کناری بر علیه ایران حرفی بزنند یک ارمنی آنجا نخواهد ماند و عکس العمل نشان خواهند داد و رای نخواهند داد و این یک ظرفیت هست. بایستی از ۱۱ میلیون لابی قوی طرفدار جمهوری اسلامی ایران استفاده کنیم.

تجار ایرانی و ارمنی در اقصی نقاط دنیا، در کشورهای اروپا، امریکا و جاهای مختلف هستند. از این ظرفیت ها در این شرایطی که رفتار ناجوانمردانه دولت ایالات متحده آمریکا در موضوع تحریم ها و مسائل مختلف که بقیه کشورها همراهی می کنند، ما چرا نباید از کشورهای همسایه و دوست استفاده بکنیم؟ ارمنستان برای فعالیت های مختلف سیاسی و اقتصادی و فرهنگی، زمینه و ظرفیت مناسب را دارد و ما بایستی نهایت استفاده را از این ظرفیت داشته باشیم.

ما هم بعنوان یک حلقه واسط در ارمنستان حضور داریم. بایستی از هر منفذ و ظرفیت ریز و کوچک استفاده نماییم. بایستی سعی کنیم با یک ریتم درست وارد حوزه اقتصاد شده و از ظرفیت های ارزشمند آذربایجان شرقی و تبریز با تمام عقبه تاریخی فرهنگی استفاده بهینه نماییم.

با توجه به کریدور زمینی موجود که ایران را به اوراسیا وصل می کند، این سطح روابط قابل قبول نیست و باعث تاسف است و نیازمند آسیب شناسی علمی می باشد. من از آقای استاندار خواهش دارم در صورت صلاحدید با همکاری مجموعه اتاق یک کار تحقیقاتی انجام دهند و تمامی تهدیدات و فرصت ها را احصاء نمایند. البته بخشی از مسائل مربوط به قوانین و مقررات کشوری است که من فکر می کنم با ظرفیت هایی که خود استان ها دارند، می توان این خلا را پوشاند. ما و وزارت امور خارجه نیز در این ارتباط همراهی لازم را خواهیم کرد. خواهش من از این مجموعه فرهیخته و ارزشمند این هست که ما برای کارهایمان سقف بگذاریم و سر موعد مقرر به جناب آقای استاندار و به بخش های مختلف جوابگو باشیم.

یکی از مهمترین خلاهای ما در زمینه عدم بروزرسانی بانک های اطلاعاتی است. متأسفانه ظرفیت های کشورمان هنوز برای خودمان نیز شناخته شده نیست. به عنوان مثال، زمانیکه یک هیات ۱۸ نفره فعال دانش بنیان را به کشور ارمنستان بردم و یک برنامه برایشان گذاشتیم. باورکردنی نبود که یک جوان ۳۹ ساله در سال ۱۱ میلیون کنتور هوشمند برق تولید می کند و با مدل اتریشی رقابت می کند. این ظرفیت ها در کشورمان کم نیست. با ایجاد سایت های حرفه ای و پخش کلیپ های حرفه ای و طراحی بروشورهای حرفه ای می توان ظرفیت ها و توانایی های موجود در کشور را احصاء و معرفی نمود. در صورتیکه چنین اطلاعاتی در دست باشد ما هم می توانیم اطلاع رسانی کامل در

ارمنستان انجام دهیم. یکی دیگر از مواردی که در ایران ضعیف عمل می شود، عدم ترجمه سایت های واحدهای تولیدی به زبان های دیگر است که بایستی مدنظر واحدهای تولیدی قرار گیرد. این موضوع از نظر معرفی واحدهای تولیدی بسیار حائز اهمیت می باشد.

بازاری در ارمنستان وجود دارد که از این به بعد، حدود ۲۷۰ میلیون رسمی و ۵۰۰ میلیون دلار غیر رسمی خلا ثبت سفارش وجود دارد. با توجه به اینکه اغلب این کالاها در ایران تولید می شود می توان با یک برنامه ریزی اساسی و معرفی کالاها این خلا را با تولیدات ایرانی پوش داد. البته باید توجه داشت که در تمامی بازارها رقابت وجود دارد و برای بدست آوردن بازار جدید بایستی استانداردهای لازم رعایت شده و قابل رقابت باشد. اولین پیشنهاد من در این خصوص، ایجاد نمایشگاه های حرفه ای و اعزام یکسری هیئت های حرفه ای به ارمنستان است و دعوت از هیات های ارمنی است که بایستی در دستور کار قرار گیرد.

در ماه آتی چهار هیات به ایران اعزام خواهند شد. آقای الکسانیان و هیات همراه، اولین هیات اعزامی هستند که میزبانان اتاق بازرگانی و بخش دانش بنیان ها می باشد. دومین گروه با حضور وزیر اقتصاد و یک هیات بلند پایه که آقای ماکاریان یکی از افراد با نفوذ ارمنستان می باشند در این هیات حضور خواهند داشت که پس از برگشت وزیر اقتصاد، می توان برنامه هایی با ایشان ترتیب داد. سپس یک تیم جدید به تیم آقای ماکاریان ملحق خواهند شد که می توان برنامه ای جهت بازدید و معرفی ظرفیت های استان ترتیب داد و در نهایت چهارمین گروه هم حضور رئیس اتاق بازرگانی، آقای الکسانیان هست که زمان آن هنوز نهایی نشده است.

طی دیداری که با وزیر بهداشت ارمنستان داشتیم، مقرر گردید، مرز نوردوز طی یکی دو ماه آینده با اعمال پروتکل های بهداشتی از سوی ارمنستان باز گردد. در این راستا مواردی وجود دارد که استاندار می تواند بصورت دستوری پیگیری مضاعفی داشته باشند. علی رغم اینکه بخش های مرزی ما زحمات شبانه روزی بسیاری می کشند لیکن مواردی نظیر عدم وجود ایکس ریل از مشکلات این مرز می باشد که زیبنده کشور ما نیست. کشوری مثل ارمنستان که از لحاظ اقتصادی و همه مسائل پایین تر از کشور ماست سالهاست از ایکس ریل استفاده کند ولی ما چنین تجهیزاتی نداریم.

در خصوص بحث های بانکی و مالی هم درخواستی از آقای وزیر اقتصاد داشتم تا با رئیس کل بانک مرکزیشان این موضوع را طرح و راهکاری ارائه نمایند. در سفر وزیر اقتصاد ارمنستان به ایران ملاقاتی با رئیس بانک مرکزی خواهند داشت که امیدواریم راهکاری برای حل مشکلات نقل و انتقال پول اتخاذ گردد. البته استحضار دارید که بانک ملت ما آنجا فعال هست حتی ال سی هم باز می کنند. لذا بحث های ارزی متوقف هست و اجازه تبادلات وجود ندارد. یک حد و اندازه ای دارد. علیرغم اینکه بعضی از بانک های مرزی کارهایی در این خصوص انجام می دهند، لیکن در حد قابل قبولی نیست. بایستی ساز و کارهای لازم را در این مبادی پولی و بانکی تدوین و اجرایی شود.

در خصوص منطقه آزاد مغری، طی دو نوبت بازدید از این منطقه، راه اندازی این منطقه را از مسئول مربوطه درخواست و چند پیشنهاد نیز در این راستا ارائه گردید. در خصوص مشکلات دپوی کالا و ورود و خروج آن منطقه پیشنهاد شد، محلی با فاصله دو کیلومتری این منطقه جهت این کار اختصاص پیدا کند که موافقت به عمل آمد.

موضوع بعد آلودگی ارس بود که ما تاکیدا رفع این مشکل را درخواست کردیم. البته گزارشات اخیر مبنی بر آلودگی اتمی شایعه بود. اما جهت اطمینان خاطر وزارت نیرو و سازمان بهزیستی کشور و وزارت خارجه پیگیری های لازم را انجام می دهند. مضاف بر اینکه وزیر اقتصاد ارمنستان در سفرشان به ایران پاسخ های مشخص و معینی را در مورد رفع کامل آلودگی های ارس ارائه خواهند داد.

استاندار در خصوص ایکس ریل مرز نوردوز بیان نمود: ایکس ریل آن مرز تهیه شده و در کوتاهترین زمان نصب خواهد شد.

آقای ژانله ضمن تشکر از توضیحات آقای سفیر بیان نمود: با عنایت به اینکه شما علاقمند برنامه ریزی به صورت علمی جهت ورود به بازار ارمنستان هستید، چند درخواست از شما داریم که در صورت امکان برنامه ریزی گردد. اولین موضوع درخواست ضمانتنامه برای سرمایه گذاری در ارمنستان است که بایستی در اختیار سرمایه گذاران ایرانی قرار بگیرد.

همچنین ما بایستی برنامه برای ظرفیت های موجود ارمنستان ایجاد کنیم. بر فرض مثال در خصوص معادن ارمنستان از معدنکاران ایرانی جهت بهره برداری استفاده گردد.

آقای ظهوری در پاسخ بیان نمود: وزیر زیرساخت و وزیر اقتصاد ارمنستان به ما قول دادند که در صورت سرمایه گذاری در ارمنستان به سرمایه گزارانی که برنامه و پکیج کاری مشخص خودشان را ارسال و از سفارت تایید بگیرند، در ابتدا اقامت ۵ ساله ارائه خواهد شد. مشکل دیگر در این خصوص تبادلات بانکی است که وزیر اقتصاد اعلام خواهد نمود.

رئیس اتاق بیان نمود: در خصوص بحث ارتباطات می توان برنامه ریزی انجام داد تا سفارت به صورت آنلاین به واحد بین الملل اتاق تبریز وصل شوند و اطلاعات بروز را از اتاق دریافت و ارسال نماید. در این راستا اطلاعات جدید قوانین و مقررات ارمنستان را در اختیار اتاق قرار خواهد گرفت.

در فرهنگ و دولت ما تفکر صادراتی وجود دارد. این در حالیست که تجارت بایستی دو سویه باشد. زمانیکه در جهان همه فعالین اقتصادی برای خود شریک تجاری انتخاب می کنند، در ایران با مشکلات صادرات و واردات مواجه هستیم. از این رو ما نمی توانیم در بازارهای بین المللی حضور موثر داشته باشیم. بایستی برنامه به سمت و سویی حرکت کنند تا چنین بستری برای فعالین اقتصادی ایران نیز فراهم گردد. در این راستا سال گذشته، آقای ظریف ایجاد معاونت اقتصادی را در نمایندگی های وزارت امور خارجه دستور دادند که این قدم مثبتی است برای ورود وزارت امور خارجه به موضوعات اقتصادی و تجاری که امیدواریم با ادامه این فعالیت ها امکان افزایش تجارت دوسویه فراهم گردد.

آقای ظهوری بیان نمود: ما اهداف تولید مشترک و صادرات از مبدا ارمنستان به مناطق دیگر را برنامه ریزی می کنیم که برای هر طرف ایجاد سود نماید که در صورت آمادگی کارخانه های برند تبریز، شعبه دیگری از واحد در ارمنستان را تاسیس کنیم. این برنامه می تواند بدون انتقال کامل دانش فنی صورت گیرد و برای هر دو طرف ارزش افزوده ایجاد کند. وزیر اقتصاد و وزیر زیرساخت آمادگی خود را برای تولید مشترک در بعضی زمینه ها اعلام کرده اند. آقای ماکاریان لیستی جهت تولید مشترک با ایران آماده کرده است که در مذاکرات طرح خواهد نمود. ما بایستی برنامه ریزی صادرات به اوراسیا با جمعیت ۲۰۰ میلیونی و اروپا و کانادا که دارای طرف ترجیحی هستند داشته باشیم و از این مزیت ها به خوبی استفاده کنیم.

آقای پروینی رئیس انجمن تخصصی پلیمر پلاستیک استان بیان نمود: همانگونه که بیان شد استان آذربایجان شرقی پتانسیل های قابل توجهی وجود دارد و می تواند مرادات ۴۰۰ میلیون دلاری کشور را ارتقا دهد. لیکن برای چنین اقدامی نیاز به اطلاعات لازم می باشد. یک سوال دارم از جناب سفیر، در سفارت ما در ارمنستان چند نفر رایزن بازرگانی یا نماینده سازمان تجارت وجود دارد؟ متأسفانه در خصوص اطلاعات مورد نیاز در مورد کالاها نقص وجود دارد. باتوجه به اینکه در حال حاضر که تجارت به صورت هفته ای یا روزانه است، در صورت عدم وجود اطلاعات ما نمی توانیم وارد تبادلات دو طرفه پایدار و بلند مدت شویم. من استدعا دارم قبل از ورود هیات های ارمنستان، اطلاعاتی از حوزه فعالیتی آن ها در دسترس ما قرار گیرد تا ما بتوانیم افرادی که در آن زمینه فعالیت دارند معرفی نماییم. همچنین از جنابعالی استدعا داریم با استاندار همکاری لازم را جهت توسعه زیرساخت ها داشته باشید تا از پتانسیل های استان به نحو احسن استفاده گردد.

طی مطالعاتی که داشته ام ارمنستان در بحث هوش مصنوعی و الکترونیک پتانسیل های ویژه ای دارد که می توان از این ظرفیت در راستای توسعه صنعت ۴ استفاده کرد. در نهایت در خصوص تعرفه های ترجیحی و مسائل کنسولی ما از کشوری که اینقدر با کشور ما دوست همراه است، چرا مشکل تردد و اقامت را حل نمی کند؟ همچنین چرا اقداماتی در راستای استفاده کامل ایران از تعرفه های ترجیحی انجام نمی دهد؟

آقای حسنی مدیرعامل شرکت فرآورده های نسوز آذربایجان بیان نمود: با توجه به فعالیتی که در ارمنستان دارم مواردی را عرض می کنم. متأسفانه نظام صادرات و واردات ما در همه ی کشورها مشکل ساز هست. به عنوان مثال، بر اساس سیاست های دولت، جلوی واردات بسیاری از کالاهای ترکیه گرفته شد که نتیجه آن اقدام متقابل ترکیه در مقابل صادرات ما شد و صادرات دو واحد تولیدی شیشه استان که بازار ترکیه را در دست گرفته بودند به صفر رسید. متأسفانه در سیاست های اتخاذی از تجار ایرانی حمایت لازم به عمل نمی آید و با یک اقدام بدون کارشناسی بازارهای فعالین اقتصادی از دست می رود.

با شناختی که از ارمنستان دارم، تمام کالاهای مورد نیاز ارمنستان از طرف استان آذربایجان شرقی اعم از خدمات مهندسی و کالاهای تجاری قابل تامین هست. لیکن به دست آوردن بازار ترکیه در ارمنستان حمایت های دولت را می طلبد. چرا که علیرغم غیبت ترکیه در ارمنستان، به لحاظ حمایتی که ترکیه از تجارش دارد و مهارتی و شبکه هایی تاجرین ترکیه که در داخل کشور ما وجود دارد، علیرغم حضور واقعی از کانال های دیگر جنس هایشان را صادر خواهند کرد.

یکی از مشکلات بسیار اساسی که تجار ما در تجارت با ارمنستان دارند، مشکلات بانکی می باشد. بر فرض مثال، مشکلات بانکی به دلیل حجم تجارت بالا با عراق تقریباً حل شده، ولی در تجارت با ارمنستان به دلیل حجم تجارت پایین، مشکل انتقال ارز وجود دارد که باعث می شود تجار تمایل تجارت با ارمنستان را نداشته باشند. در این راستا سفارت می تواند صرافی های مورد تایید را به فعالین اقتصادی ایرانی معرفی نماید تا تجار با خیال راحت اقدام به تجارت نمایند.

در خصوص تضمین سرمایه گذاری در ارمنستان هم بایستی قوانین و مقرراتی تدوین و اجرا گردد که این موضوع می تواند در هیات هایی که ذکر شد طرح و تصمیم گیری گردد. در خصوص مشارکت فنی مهندسی هم سفارت می تواند با ارسال لیست فعالیت های پیمانکاری در ارمنستان به صورت آنلاین و به روز از ظرفیت های پیمانکاری استان استفاده نماید. باتوجه به مجاروت استان با ارمنستان، می توان مصالح ساختمانی موردنیاز را نیز از استان تامین کرد.

آقای جعفری مدیرعامل صندوق حمایت از بخش کشاورزی استان بیان نمود: در سال های گذشته سفارتخانه های ما در بحث اقتصاد اصلاً ورود نکردند و تجار ما به صورت جزیره ای در کشورها فعالیت کرده اند که نتیجه آن از دست دادن سرمایه بسیاری از فعالین اقتصادی ما شد. لذا درخواست فعال شدن رایزنان تجاری در سفارتخانه ها را داریم تا شاهد از دست رفتن سرمایه های تجار ایرانی نباشیم.

در گذشته تجار ایرانی در کشورهای گرجستان و ارمنستان فعالیت هایی داشتند در صورت حمایت می توانست به یک طرح ملی تبدیل شود. طرح هایی در حال حاضر نیز وجود دارد که نیازمند حمایت می باشد. به عنوان مثال می توانیم از مراتع بسیار غنی ارمنستان استفاده نماییم. در صورت عقد یک توافق ۵ ساله با ارمنستان، به چند نتیجه خوب شامل احیای جنگل های ارسباران و مراتع، استفاده از آب مجازی و استفاده از گوشت بسیار ارزان خواهیم رسید.

آقای بهنیا دبیر کمیسیون بهبود محیط کسب و کار و احداث اتاق بیان نمود: همانگونه که مستحضرد کشورهایی در حال توسعه نیاز عمده ای به ایجاد زیرساخت دارند که مستلزم حضور شرکت های پیمانکاری در حوزه احداث می باشد. متأسفانه در این حوزه مشکل اصلی،

عدم وجود متولی مشخص در این حوزه است. درخواست ما عنایت ویژه از بدنه حاکمیت برای این موضوع و پشتیبانی لازم در کشورهای هدف می باشد که بتوانیم در انتقال ماشین آلات و خدمات فنی و مهندسی فعالیت داشته باشیم و مشکلات ضمانت نامه های ریالی رفع شود.

آقای جعفری دبیر صنایع غذایی استان بیان نمود: توسعه روابط تجاری با ارمنستان مستلزم ارائه اطلاعات کامل در خصوص کالاهای صادراتی و وارداتی آن کشور می باشد که درخواست داریم این اطلاعات در اختیار فعالین اقتصادی گذاشته شود. در این راستا می توان از دانشجویانی که در ارمنستان تحصیل می کنند استفاده کرد.

آقای ژائله در پایان جلسه بیان نمود: طی مذاکرات انجام شده توافقنامه ای بین اتاق بازرگانی و منطقه آزاد ارس جهت ارائه خدمات اتاق بازرگانی در جلفا تدوین شده است که باحضور آقای نریمانی جهت تسهیل ارائه خدمات اتاق امضاء می گردد.

مصوبات استانی

ردیف	عنوان دستور جلسه	تصمیم / تصمیمات
۱	بررسی ظرفیت ها و چالش های مناطق مرزی آذربایجان شرقی و ارائه راهکار جهت توسعه روابط تجاری استان با کشورهای هم مرز (جمهوری ارمنستان)	<p>۱. انعقاد قرارداد فی ما بین اتاق بازرگانی و منطقه آزاد ارس در خصوص افتتاح دفتر نمایندگی اتاق بازرگانی تبریز در جلفا و نوردوز جهت ارائه خدمات صدور گواهی مبدا و کارت بازرگانی</p> <p>۲. با عنایت به سفر وزیر اقتصاد ارمنستان و هیات همراه به ایران در بهمن ماه سال جاری، اتاق بازرگانی و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اقدامات لازم جهت دعوت هیات همراه به استان را در دستور کار خود قرار دهد.</p> <p>۳. جهت ساماندهی و بسترسازی و فراهم نمودن زیرساخت های لازم پایانه و گمرک نوردوز "در شان تنها دروازه زمینی ورود به اتحادیه اوراسیا"، گمرک استان اقدامات لازم را انجام و پیگیری آن توسط استانداری صورت گیرد.</p> <p>۴. اداره کل راه آهن آذربایجان اقدامات لازم را در راستای تبدیل ایستگاه راه آهن جلفا به ایستگاه ریلی بین المللی در دستور کار قرار داده و تا حصول نتیجه پیگیری نماید.</p> <p>۵. با توجه به اهمیت ایجاد دفتر میز اتحادیه اوراسیا در ایران، سازمان توسعه تجارت با مدنظر قرار دادن اینکه استان آذربایجان شرقی تنها دروازه زمینی اتحادیه اقتصادی اوراسیا می باشد و</p>

<p>می تواند در توسعه روابط ایران با این اتحادیه نقش موثری داشته باشد، لذا ایجاد این میز در تبریز درخواست می شود.</p> <p>۶. سفارت ایران در ارمنستان جهت اطمینان نقل و انتقال ارزی تجار ایرانی، صرافیه های مورد تایید خود را به فعالین اقتصادی استان معرفی نماید.</p> <p>۷. بلنک اطلاعاتی دقیق و بروز ظرفیت های اقتصادی و قوانین مقررات دو کشور توسط اتاق بازرگانی و سفارت ایران در ارمنستان در اسرع وقت ایجاد گردد.</p> <p>۸. برگزاری نشست مشترک (وبیناری و حضوری) استان های هم مرز آذربایجان شرقی و سیونیک ارمنستان جهت تعامل منطقه آزاد ارس با منطقه آزاد مغری توسط وزارت امور خارجه - تبریز و سفارت ایران در ارمنستان</p> <p>۹. برگزاری نشست بین المللی برای فعال نمودن مسیر تبریز - روسیه/دریای سیاه در تبریز با دعوت از مسئولین ارشد حمل و نقل جاده ای و راه آهن سه و یا چهار کشور با همکاری وزارت امور خارجه - تبریز و استانداری آذربایجان شرقی</p>	
--	--

موضوعات ملی و فراگیر		
پیشنهاد/ پیشنهادات	عنوان دستور جلسه	ردیف
<p>۱. سازمان توسعه تجارت ایران طی توافقنامه ای با کشور ارمنستان، ضمانتنامه های لازم جهت سرمایه گذاری سرمایه گذاران ایرانی در ارمنستان را در دستور کار خود قرار داده و عملیاتی نماید.</p> <p>۲. باعنایت به سفر وزیر اقتصاد ارمنستان به ایران و ملاقاتشان با رئیس بانک مرکزی ایران، پیشنهاد می گردد: جهت افتتاح شعبه نمایندگی بانکی در منطقه آزاد ارس رایزنی های لازم صورت گیرد.</p>	<p>بررسی ظرفیت ها و چالش های مناطق مرزی آذربایجان شرقی و ارائه راهکار جهت توسعه روابط تجاری استان با کشورهای هم مرز (جمهوری ارمنستان)</p>	<p>۱</p>